

## Rad bolnica u Hrvatskoj

Branimir Tomić

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

U Republici Hrvatskoj bilo je u 2004. godini 78 bolničkih ustanova i lječilišta i to 2 klinička bolnička centra, 12 kliničkih bolnica i klinika, 22 opće bolnice i 26 specijalnih bolnica koje iskazuju bolničke krevete te još 5 koje ih ne iskazuju, 1 lječilište koje iskazuju bolničke krevete te još 6 koja ih ne iskazuju i 3 privatne bolnice. Osim toga u manjim je mjestima radilo još 9 općih stacionara i 6 izvanbolničkih rodilišta. U posljednjih trinaest godina s radom je prestalo 12 izvanbolničkih stacionara i 9 izvanbolničkih rodilišta.

Broj se bolničkih kreveta u Hrvatskoj u razdoblju 1990. – 2000. godine smanjio za oko 24% (ukupno s 35.251 u 1990. na 26.955 u 2000. godini) i to najviše u općim bolnicama 37,6%, u specijalnim 21,1%, a u klinikama i kliničkim bolnicama oko 7,9%. Trend smanjivanja broja kreveta nastavljen je i u 2001. godini tako da je u odnosu na 2000. godinu ukupan broj manji za 337 (u općim bolnicama za 115, u specijalnim za 145 te u klinikama i kliničkim bolnicama za 77 kreveta). Daljnje smanjenje broja kreveta bilježimo i u 2004. godini, pa je tako prema 2003. godini ukupan broj kreveta manji za 378 (u općim bolnicama za 78, u specijalnim za 228 te u klinikama i kliničkim bolnicama za 72 kreveta).

Broj kreveta u svim stacionarnim zdravstvenim ustanovama izražen na 1.000 stanovnika smanjio se od 7,4 u 1990. godini na 6,15 u 2001. godini te u 2004. na 5,53. Prema strukturi kreveta na 1.000 stanovnika u 2004. godini bio je 3,63 kreveta za akutno liječenje (1,71 u općim bolnicama te 1,92 u klinikama). Za liječenje kroničnih bolesnika na raspolaganju je bio 1,90 krevet/1.000 stanovnika.

U bolnicama Hrvatske 2004. godine liječilo se je 726.320 osoba (u 2003. godini 719.844), uključujući boravke u bolnici zbog poroda, pobačaja i bolničke rehabilitacije.

Ukupan broj boravaka u bolnici na 1.000 stanovnika u posljednjih se desetak godina smanjio te je u 1990. godini bio 153,4/1.000 stanovnika, u 1999. godini 142,8/1.000, a u 2003. godini 162,2/1.000. Do prividnog porasta stope u 2003. godini dolazi zbog manjeg broja stanovnika prema popisu iz 2001. godine. Stopa u 2004. godini iznosi 163,7/1000.

U hrvatskim je bolnicama u 2004. godini ostvareno 7.754.073 dana bolničkog liječenja ukupno, što znači 10,68 dana prosječnog liječenja po jednom boravku (u 1990. godini je prosječno trajanje liječenja bilo 15,37 dana). Prosječno trajanje liječenja smanjilo se u četrnaesgodišnjem razdoblju u općim bolnicama od 12,3 u 1990. godini na 7,54 u 2004. godini. U KBC, klinikama i kliničkim bolnicama prosječni se boravak u bolnici smanjio od 12,05 na 8,83 dana po bolesniku, a u specijalnim bolnicama od 34,83 na 30,54 dana po bolesniku.

Broj bolničkih doktora iskazan prema broju kreveta obuhvaća samo doktore medicine koji izravno rade na odjelima. U ukupnom prikazu doktora koji su zaposleni u bolnicama iskazuju se i ukupno uposleni doktori u ostalim dijagnostičkim i specijalističko-konzilijarnim službama i odjelima bolnica.

Godišnja zauzetost kreveta svih bolnica zajedno približava se predratnim vrijednostima (1990. godine 320, 2004. godine 316 dana po krevetu). Ukupna godišnja iskorištenost je 2004. godine bila 86,54% (1990. godine bila je 87,67%). Najveća je iskorištenost klinika i kliničkih bolnica (93,17%), a najmanja specijalnih bolnica (80,11%).

Interval obrtaja (prosječan broj dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta) u općim bolnicama, stacionarima i izvanbolničkim rodilištima je 1,20 u 2004. godini, u KBC, kliničkim bolnicama i klinikama iznosi 0,65, a u specijalnim bolnicama 7,59 dana.

### RAD STACIONARNIH USTANOVA U HRVATSKOJ U 2004. GODINI

- Hospital-type facility operation, Croatia 2004

	Sveukupno	Liječenje akutnih bolesnika - ukupno	Opće boln. stacionari i izvanbolnička rodilišta	KBC, kliničke bolnice i klinike	Liječenje kroničnih bolesnika
	1 (2+5)	2 (3+4)	3	4	5
	Total	Acute patient treatment total	General hospitals, infirmaries and outpat. matern.	Clin. teach. hosp., clin. hospitals and clinics	Chronic patient treatment

#### HRVATSKA - Croatia

1. Broj postelja	- No. of beds	24549	16129	7609	8520	8420
2. Broj postelja na 1000 stanovnika	- No. of beds per 1,000 pop.	5,53	3,63	1,71	1,92	1,90
3. Broj doktora	- No. of doctors	4604	4206	1807	2402	395
4. Broj postelja po jednom doktoru	- No. of beds per doctor	5,3	3,8	4,2	3,5	21,3
5. Broj ispisanih bolesnika	- No. of patients discharged	726320	645719	317525	328194	80601
6. Broj dana bolničkog liječenja	- No. of bed days	7754073	5292189	2394677	2897512	2461884
7. Prosječna dužina liječenja	- Average length of treatment	10,68	8,20	7,54	8,83	30,54
8. Godišnja zauzetost postelja	- Annual bed occupancy	316	328	315	340	292
9. % iskorištenosti postelja	- Bed utilization (%)	86,54	89,90	86,22	93,17	80,11
10. Broj pacijenata po krevetu	- No. of patients per bed	29,59	40,03	41,73	38,52	9,57
11. Interval obrtaja	- Turnover interval	1,66	0,92	1,20	0,65	7,59